

Σχέδιο διδασκαλίας της ζωής του Αγίου Νικολάου στο νηπιαγωγείο

Ορθοδοξία / Θρησκευτική Εκπαίδευση

Χριστίνα Τσάκα, Νηπιαγωγός

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/2d2uF0b>]

Νικολοβάρβαρα

Όπως και για κάθε εποχή του χρόνου, έτσι και για τον χειμώνα, ο ελληνορθόδοξος λαός μας έχει συσχετίσει τις καιρικές μεταβολές με το εορτολόγιο της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Έτσι, σύμφωνα με την λαϊκή παράδοση ο χειμώνας επίσημα αρχίζει με τα λεγόμενα «Νικολοβάρβαρα» (4-6 Δεκεμβρίου). Ωστόσο, στην νεότερη ελληνική ιστορία, οι εορτασμοί της Αγίας Βαρβάρας και του Αγίου Νικολάου έχουν συνδεθεί με τον Ελληνικό Στρατό, αφού εορτάζουν το Πυροβολικό και το Ναυτικό αντίστοιχα. Παράλληλα, βάσει των ημερομηνιών 4, 5 και 6 Δεκεμβρίου σχηματίζεται ένα «τρίγωνο», το οποίο αντιστοιχεί στις εορτές της Αγίας Βαρβάρας, του Αϊ Σάββα και του Αϊ Νικόλα, που ονομάστηκε από το λαό μας «Νικολοβάρβαρα». Βέβαια, στην Πελοπόννησο αυτό το «τρίγωνο» πολλοί το

συσχετίζουν με το θάνατο, εξ' αιτίας των άθλιων καιρικών συνθηκών που

τι η «Αγία
αβαρώνει

Είναι

σημαντικό να αναφερθεί ότι στις 4 Δεκεμβρίου γιορτάζουμε τη Μεγαλομάρτυρα Βαρβάρα, η οποία είναι προστάτιδα του Πυροβολικού, αυτών που κατασκευάζουν πυροτεχνήματα, των λοιμωδών νοσημάτων (κυρίως της ευλογιάς), των εγκύων, των φυλακισμένων, των μαγείρων, των χαλκουργών, όπως και των κωδωνοποιών. Στις 5 Δεκεμβρίου τιμούμε τον Όσιο Σάββα τον ηγιασμένο που κατείχε το χάρισμα της θαυματουργίας και το χρησιμοποιούσε για να βοηθήσει τους φτωχούς και τους ασθενείς. Τέλος, το περίφημο αυτό «τρίγωνο» ολοκληρώνεται με τον Άγιο Νικόλαο στις 6 Δεκέμβρη. Ο Άγιος Νικόλαος καθοδηγούσε και βοηθούσε με ευλάβεια το λαό του τόσο πνευματικά όσο και οικονομικά και ξεχώρισε για τη θαυματουργή του δράση. Άλλωστε, όπως έχει προαναφερθεί ο Άγιος Νικόλαος είναι προστάτης του Πολεμικού Ναυτικού και του Λιμενικού, καθώς και των ναυτικών γενικότερα, παρεμβαίνει για να σώσει οποιόν κινδυνεύει από φυσικές καταστροφές, που οφείλονται σε κακές καιρικές συνθήκες και βοηθά ορφανά παιδιά και φτωχούς.

Μερικές παραδοσιακές λαϊκές παροιμίες που υπάρχουν για τα «Νικολοβάρβαρα» είναι οι εξής: «Νικολίτσι, Βαρβαρίτσι, Σάββα τ' ήθελες στη μέση;», «Απ' τα Νικολοβάρβαρα αρχίζει κι ο χειμώνας!», «Τ' άη-Νικολοβάρβαρα κι οι τοίχοι

αποξυλώσανε!», «Νικολίτσα, Βαρβαρίτσα μπρος οπίσω ο χειμώνας.», «Τ' άη Νικολοβάρβαρα κάνει νερά και χιόνια!» (<http://www.defencenet.gr/defence/item>).

«Διδασκαλία για τον Άγιο Νικόλαο στο Νηπιαγωγείο»

Σχέδιο διδασκαλίας

Παρακάτω παρουσιάζεται η μεθοδολογική προσέγγιση που ακολουθήθηκε για τη διεξαγωγή της διδασκαλίας. Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται οι μορφές και οι αρχές διδασκαλίας, καθώς και ο χώρος, στον οποίο διεξήχθησαν οι δραστηριότητες.

Μεθοδολογική προσέγγιση της ημερήσιας διδασκαλίας

Ημέρα: 5/12/2013

Στοιχείο διδασκαλίας

Δραστηριότητες

Μορφές διδασκαλίας

Ελεύθερες 1^η 2^η 3^η 4^η 5^η 6^η

Μετωπική

✓ ✓

Εργασία κατά ομάδες

✓

Εταιρική

✓

Εξατομικευμένη

Μονολογική

✓

Διαλογική

✓

✓

✓

✓

Δεικτική

✓

✓

Εργαστηριακή

Διερευνητική

Αρχές διδασκαλίας

Αρχή της εποπτείας

✓

✓

Αρχή της παρατήρησης

✓

Αρχή της αυτενέργειας

✓

✓

✓

Αρχή του προβληματισμού

✓

✓

✓

Αρχή της ανακάλυψης

Αρχή της κατασκευής

✓

Αρχή της ενότητας

Αρχή της επικαιρότητας

✓

✓

Αρχή της παγκοσμιότητας

Αρχή της ολιστικής προσέγγισης

✓

Αρχή της παιδοκεντρικότητας		✓		✓
Αρχή της παροχής πληροφοριών				
Αρχή της συνδιερεύνησης				
Χώρος διδασκαλίας				
Παρεούλα	✓	✓	✓	✓
Τραπεζάκια	✓			
Χώρος αίθουσας	✓			✓
Αυλή				

Άλλος (να εξειδικευθεί)

Έπειτα, δίνεται το αναλυτικό σχέδιο διδασκαλίας το οποίο ακολουθήθηκε, ώστε να υλοποιηθεί η εκπαιδευτική διαδικασία για τον «Άγιο Νικόλαο». Το σχέδιο διδασκαλίας που δίνεται περιλαμβάνει αναλυτικά τις δραστηριότητες που υλοποιήθηκαν, καθώς και τους στόχους από το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών για το Νηπιαγωγείο (ΔΕΠΠΣ).

Αναλυτικό Σχέδιο Διδασκαλίας

(συνεχίζεται)

Παραπομπές πίνακα:

[1] Παράρτημα 3: Διασκευασμένη ιστορία νηπιαγωγείου

«Πριν πολλά χρόνια γεννήθηκε σε ένα μακρινό μέρος ένα αγόρι που λεγόταν Νικόλαος. Οι γονείς του ήταν πολύ πλούσιοι και τον φρόντιζαν πολύ γιατί ήταν το μοναδικό τους παιδί. Από μικρή ηλικία πίστευε πολύ στο Θεό και μάλιστα κάθε Τετάρτη και Παρασκευή που οι άλλοι έπιναν γάλα αυτός δεν ήθελε γιατί έλεγε πως δεν ήταν σωστό. Ο Νικόλαος είχε μάθει πολλά γράμματα. Στα 23 του χρόνια έγινε παπάς. Μετά αποφάσισε να κάνει ένα πολύ μεγάλο ταξίδι και να ζήσει μόνος του μακριά από τους άλλους ανθρώπους. Όταν ετοιμαζόταν να κάνει αυτό το ταξίδι εμφανίστηκε ένας άγγελος μπροστά του (οπτασία) και του είπε πως ο Θεός δεν θέλει να πάει αυτό το ταξίδι αλλά θέλει να γυρίσει πίσω. Ο Νικόλαος τον άκουσε και γύρισε. Όταν έγινε 31 χρονών έγινε πολύ δυνατός παπάς και μπορούσε πια να φροντίζει τους ανθρώπους. Προστάτευε τους φτωχούς και νοιαζόταν πολύ για αυτούς. Έφτιαχνε νοσοκομεία και άλλα μέρη που θα μπορούσαν οι φτωχοί και αυτοί που δεν έχουν σπίτι και φαγητό να μένουν και να τρωνε. Αργότερα κάποιοι κακοί άνθρωποι που δεν πίστευαν στο Θεό ήθελαν να του κάνουν κακό και τον βασάνιζαν. Αυτός όμως αγαπούσε τόσο πολύ το Θεό και άντεχε τον πόνο. Μετά από λίγο καιρό σταμάτησαν να τον βασανίζουν αυτοί οι άνθρωποι γιατί απέκτησαν ένα βασιλιά ο οποίος συμπαθούσε τον Νικόλαο. Έτσι ο Νικόλαος έγινε ξανά ο πολύ δυνατός παπάς που ήταν και συνέχισε πάλι να φροντίζει τους φτωχούς και αυτούς που δεν είχαν κάπου να μείνουν. Όταν γέρασε πολύ τον πήραν οι άγγελοι και τον ανέβασαν ψηλά στον ουρανό. Ο Νικόλαος και όταν ζούσε αλλά και όταν ανέβηκε στον ουρανό έκανε πολλά θαύματα. Όταν οι άνθρωποι κινδύνευαν ή αρρώστειναν εμφανιζόταν

μπροστά τους και τους έσωζε. Μια φορά κάποιοι άνθρωποι που ζούσαν σε μια πόλη δεν είχαν να φάνε τίποτα και αυτός εμφανίστηκε στον καπετάνιο ενός πλοίου και του είπε να τους πάει σιτάρι για να φάνε. Ο Νικόλαος βοηθούσε πάρα πολύ τα καράβια όταν αυτά ήταν έτοιμα να βυθιστούν. Μια φορά ένα καράβι πήγε να βυθιστεί γιατί ξαφνικά έκανε μεγάλη τρικυμία. Τότε ο Νικόλαος εμφανίστηκε και έπιασε το τιμόνι του καραβιού και το οδήγησε. Έτσι το καράβι και οι άνθρωποι που ήταν μέσα σώθηκαν. Ακόμα μια φορά ένας άνθρωπος που ταξίδευε έπεσε στη θάλασσα και ζήτησε από τον Νικόλαο βοήθεια. Τότε αυτός εμφανίστηκε και τον πήγε στο σπίτι του. Ο Νικόλαος συνήθως ερχόταν στους ανθρώπους μέσα από ένα σύννεφο. Αυτό λέγεται οπτασία. Έτσι όλοι οι άνθρωποι ήξεραν πως είχαν έναν άγγελο στον ουρανό που δεν θα τους άφηνε ποτέ να πάθουν κάτι κακό.»

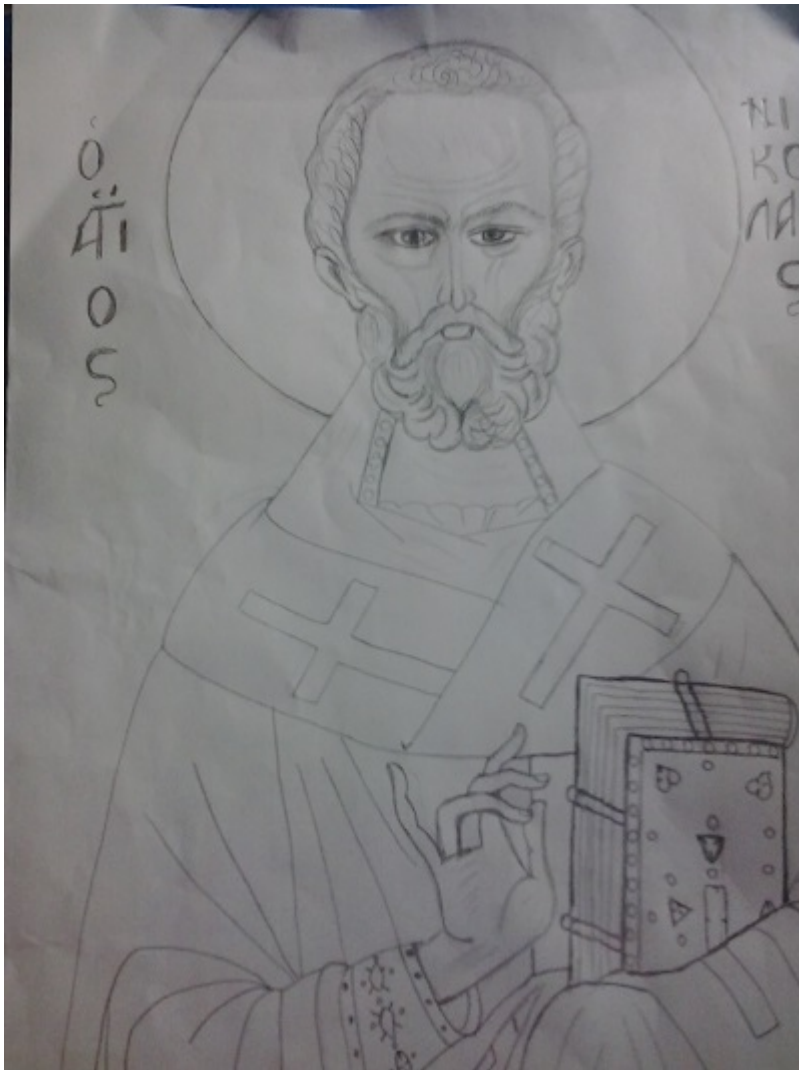
[2] Παράρτημα 4: Γλωσσική ανάπτυξη λέξεων από τη διήγηση της ιστορίας Νικόλαος : Το όνομα Νικόλαος είναι ένα ανδρικό χριστιανικό όνομα. Είναι σύνθετη λέξη νίκη + λαός = αυτός που χαρίζει τη νίκη στο λαό.

Οπτασία : μία εικόνα που βλέπει κάποιος με την φαντασία του και έτσι δεν είναι αληθινή. Οι άνθρωποι που την βλέπουν την θεωρούν «σημάδι» από το Θεό και με βάση αυτό το «σημάδι» φτιάχνουν την ζωή τους. Οι Άγιοι εμφανίζονταν με αυτό το τρόπο και ήθελαν να βοηθήσουν αυτό το άτομο ή να το προειδοποιήσουν.

Καράβι : Είναι ένα μεγάλο θαλάσσιο σκάφος που μπορεί να μεταφέρει πάρα πολλούς ανθρώπους για πολύ καιρό. Τα καράβια ή αλλιώς τα πλοία είναι σχεδιασμένα για να κινούνται με ασφάλεια στο νερό. Καράβια είναι τα πολεμικά αλλά και τα εμπορικά. Τα πολεμικά είναι αυτά που προστατεύουν την πατρίδα μας ενώ τα εμπορικά είναι για τα ταξίδια των ανθρώπων. Επίσης, τα πλοία χωρίζονται σε επιβατηγά ή φορτηγά. Τα επιβατηγά μεταφέρουν ανθρώπους ενώ τα φορτηγά αυτοκίνητα.

Τρικυμία : Η λέξη έχει μέσα της την λέξη κύμα. Είναι κάτι σχετικό με το κύμα και την θάλασσα. Όταν η θάλασσα ταραζέται και έχει πολύ μεγάλα κύματα τότε έχουμε τρικυμία. Τα πλοία που ταξιδεύουν με τρικυμία κινδυνεύουν πολύ γιατί μπορεί να βουλιάξουν

[3] Παράρτημα 5: Φύλλο εργασίας Αγίου Νικολάου

<http://bit.ly/2dgjS2B>